

XXIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Tr9 ,13-19)

Lugemine Saalomoni Tarkuseraamatust:

Missugune inimene suudab ära mõista Jumala kavatsused, või kes oskab aru saada, mida tahab Jumal. Surelike mõtlemised on haprad ja meie mõtted käivad eksiteed; sest kõdunemisele määratud ihu lasub raskesti hinge peal ning maine eluase koormab vaimu, nii et sel on palju muret. Vaevu suudame haarata sedagi, mis maa peal, raskustega leiame selle, mis on meie käeulatuses. Kes aga suudaks ära mõista seda, mis on taevas. Kes oskaks ära tunda sinu tahet, kui sina ei kingiks tarkust ega lähetaks ülalt oma Vaimu. Nii said sirgeks nende teed, kes maa peal elavad, ja inimesed õppisid mõistma, mis on sinule meelepärane, ning pääsesid tarkuse abil.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps90 ,3-4. 5-6. 12-13. 14.17 R:14)

R: Issand, sina oled meie varjupaik põlvest põlve.

Sina lased inimesel taas põrmuks saada

ja ütled: pöörduge tagasi, teie, inimeselapsed!

Sest tuhat aastat on sinu silmis nagu eilne päev, kui see on möödunud ja nagu vahikord öösel.

R:

Sina uhud nad ära ja unenäoks nad saavad,

nagu rohi, mis hommikul haljendab.

Hommikul see õitseb ja hällib,

õhtuks see närtsib ja kuivab.

R:

Õpeta meid arvestama oma päevi,

et me saaksime targa südame.

Pöördu tagasi, Issand, miks viibid nii kaua?

Ja ole armuline oma sulaste vastu.

R:

Täida meid hommikul oma heldusega,

siis me hõiskame ja oleme rõõmsad kogu eluaja.

Tulgu Issanda, meie Jumala, arm meie üle,

meie kätetööl lase korda minna, korda minna lase me kätetööl.

R:

(Teine lugemine Fm ,9b-10.12-17)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Fileemonile:

Mina, Paulus, olen vana mees, kes Kristuse pärast vangis istub; ja ma palun Sind oma lapse Onesimose pärast, kelle isaks ma olen saanud vangipõlves. Ma saadan ta sinu juurde tagasi, tema - see tähendab mu enda südame. Ma oleksin meeleldi tahtnud, et ta minu juurde jääks ja kannaks sinu asemel minu eest hoolt, nii kaua, kui ma evangeeliumi pärast vangis olen. Aga ilma sinu nõusolekuta ei taha ma teha midagi, et sinu hea tegu poleks sunnitud, vaid vabatahtlik. Ometi oli ta just sellepärast mõneks ajaks sinu juurest ära, et sa saaksid ta tagasi igaveseks, ja nüüd mitte enam orjana, vaid ülemana orjast - armsa vennana. Minu jaoks ta on juba vend, ja kui palju enam sinu jaoks - nii inimesena kui Issanda ees. Niisiis, kui sa mind oma vennaks pead, siis võta teda vastu nagu mind ennast.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 8,12)

Halleluuja. Nii ütleb Issand: mina olen maailma valgus, kes minu järel käib, sellel on eluvalgus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk14 ,25-33)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal käisid paljud inimesed Jeesuse järel, aga tema pöördus nende poole ja ütles: "Kui keegi tuleb minu juurde, aga ei vihka oma isa ja ema, naist ja lapsi, õdesid ja vendi ning lisaks veel oma elu, see ei saa olla mu jünger. Kes ei kannu oma risti ega käi minu järel, see ei saa olla mu jünger. Sest kes teie seast, kui ta tahab torni ehitada, ei istu enne ega arva kulusid kokku, kas tal ikka on küllalt vara selleks, et toime tulla. Muidu võib juhtuda, et kui ta aluse on valmis teinud aga ei suuda lõpetada, hakkavad need, kes seda näevad, teda pilkama ja ütleva: "See mees hakkas ehitama, aga ei tulnud toime". Või kui keegi kuningas läheb sõtta teise kuninga vastu, eks istu ta siis enne ja pea nõu, kas ta ikka suudab kümne tuhande mehega seista selle kuninga vastu, kes kahekümne tuhandega teda vallutama tuleb? Ja kui ta ei arva end hakkama saavat, eks ta läkita siis, kui vaenlane on alles kaugel, oma saadikud tema käest küsima, mis tingimustel ta võiks rahu sõlmida. Nõnda ka igaüks teie seast, kes ei jäta maha kõike, mis talle kuulub, ei saa olla minu jünger". See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armas kuulaja, pean tunnistama, et oma nooruses olin minagi mõnda aega taimtoitlane. Mingil hetkel läks see tuju mul üle ja kui ma hakkasin jälle liha sööma, nõokas üks mu sõpru mind oma sünnipäevalaua taga lausa matemaatilise vormeliga: "Nagu ma näen on sinu taimtoitlus pöördvõrdeline taldrikuserval üha kasvava kondihunnikuga".

Heatahtliku ja tõesti naljaka tõgamise mõte on selles, et õpetada teist ise oma nõrkuste üle naerma, nende kõrvaldamisse krambivabalt suhtuma ja veenduma seejuures oma sõprade heatahtlikkuses. Aga kui meid rumalaks peetakse ja õelalt välja naerdakse, siis teeb see haiget - ja me võime olla kindlad, et täpselt niisamuti tunnevad end ka teised inimesed, kui meie naljad nende üle on pahatahtlikud ja üleolevad. Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad. Me usume, et kõik inimesed on võrdsed oma inimväärikuselt, kuid peame tunnistama, et nad on väga erinevad oma vaimuannetelt, kasvatuselt, hariduselt ja töövõimelt, väga erinevad oma õnne ja saatuse poolest. Keegi ei saa valida ise oma sünniaega, sünnikohta, vanemaid ja vaimuandeid. Ning kui saaks, kes tahaks siis sündida sõja ajal, hoolimatutest vanematest ja ilma vaimuanneteta?

Kui palju võib üldse inimene endale nõuda? Kas inimesel on õigusi ka Jumala ees? Meie soovidele on siin maailmas seatud üsna teravad piirid ja paljugi kulgeb täiesti meie tahtest sõltumata.

Just seda võib täheldada ka tänases evangeeliumis kirjeldatud näidete puhul, nii torniehituse kui sõjapidamise kohta. On üsna tähelepanuväärne, missuguse enesestmõistetavusega Jeesus neid õnnetuid olukordi esitab. Kui keegi hakkab torni ehitama ega saa seda valmis, siis hakkavad kõik teda pilkama. Või kui keegi on fakti ette pandud, et naaber talle kaks korda suurema väega kallale tuleb, siis peab tema ennast alandama.

Miks? Mis õigusega võib teine inimene üldse pilkama tulla? Kogemusest teame, et iga suure ettevõtmise teele võib tulla ettearvamatuid takistusi; või teisalt,

kas pelk jõudude ülekaal on õigustus selleks, et teisele kallale tungida?

Neile küsimustele Jeesus ei vasta. Kummalisel kombel näib temagi lähtuvat paratamatusest, et ebaõiglus kuulub kuidagi selle, patust rikutud maailma juurde - kuulub sedavõrd, et Jumala enda Pojale saab osaks suurim ebaõiglus, Jumala ristisurm tema enda poolt loodud olendite käe läbi. Seega õpetab tänane evangeelium meile üsna inimlikke elutarkusi: et iga probleemiga vastamisi seistes peab väga realistlikult ette arvestama, missuguse ülesandega me suudame toime tulla või missugune käitumine toob kaasa kõige väiksemad kahjud.

Elu ise õpetab meile, et torni ehitamine pole naljaasi, vaid üsna suur ettevõtmine, mis kaasab töösse palju inimesi. Ilmselt ei mõelnud Jeesus torni all iseendale juba eluajal püstitatud ausammast, mis oleks tõesti pilkamist väärt ka siis, kui see oleks lõpetatud. Pigem peab ta silmas kaitserajatist või viljahoidlat, mille valmishitamisest sõltub mitte ainult ettevõtja, vaid terve kogukonna turvalisus või hakkamasaamine. Samamoodi on suure väega pealetungiva vaenlase korral tähtis targalt talitada, et oma jõudude ülehindamine ei tooks kaasa täielikku lüüasaamist.

Armsad õed ja vennad, ma olen kohanud nii palju vanemaid inimesi, kes kurdavad, et vaatamata kõigile pingutustele ei ole nende lapsed kirikust huvitunud. Kirikud, mida nemad oma nooruses ennastsalgavalt elus hoidsid, on jäänud tühjaks. Olen olnud tunnistajaks, kuidas hästi kavandatud ettevõtmise lõikab läbi võtmeisiku haigus või tööõnnetus, kuidas paljutöötavalt alanud karjäär põrkub kaastöötajate kadedusele, või jääb meie isiklik eluõnn sõjale või repressioonidele jalgu.

See kõik võib juhtuda, kuid Kristuse ristisurm - meie usu kõige tähtsam põhialus - õpetab meile, et kaotused ja alandused kuuluvad lahutamatult selle elu juurde. Ja nad tulevad ootamatult, vahel suunast, mida me ei osanud ka oma kõige hirksamases unenäos ette näha.

Inimloomus kaldub küll unistama loteriivõidust: sellest, et kõik ettevõetud tööd saavad valmis, et õnnetused jäävad meist kaugemale. Kuid Jeesuse eeskuju kinnitab meile, et just kaotuste ja raskete ülesannete lahendamise kaudu jõuab inimene küpsuseni, jõuab taevariigi lävele. Nagu on öelnud apostel Paulus: "Praegu me näeme aimamisi nagu peeglist, siis aga palgest palgesse. Praegu ma tunnetame poolikult, siis aga täieni, nagu meiegi oleme täieni tunnetatud" (1Kr 13,12). Aamen.